

af Kim Helweg-Mikkelsen

".....
First, we must be polite
when we're speaking to the masses.
Respect the people,
don't be arrogant.

Second, pay fairly
for what we buy.
Buy fair, sell fair
and be reas'nable
....."

(ham den tykke fra Kina)

At være musiker er også politik

Rytmiske musikere på venstrefløjen har nu i et årti lagt hjernerne i blød for at producere sange med samfundskritiske tekster. Meget er blevet genemtrevlet: Atomkraft, EF, Christiania, samlebandsarbejde, fremmedgørelse osv. Men bortset fra de kønspolitiske grupper, har venstrefløjens musikgrupper ikke sunget sange, der drejede sig om dem selv. Og slet ikke om dem selv som musikere. Hvorfor ikke det? Måske har man ikke kunnet se skoven for bare træer. At musikerfaget er problemfyldt, skulle der vist ikke herske tvivl om. Det er jo både økonomiske og sociale problemer, man møder inden for dette fag: Underbetaling, mangel på jobs, store private investeringer i instrumenter og anlæg, som sjældent bliver tjent ind igen, knoklearbejdet med at slæbe instrumenter før og efter kon-

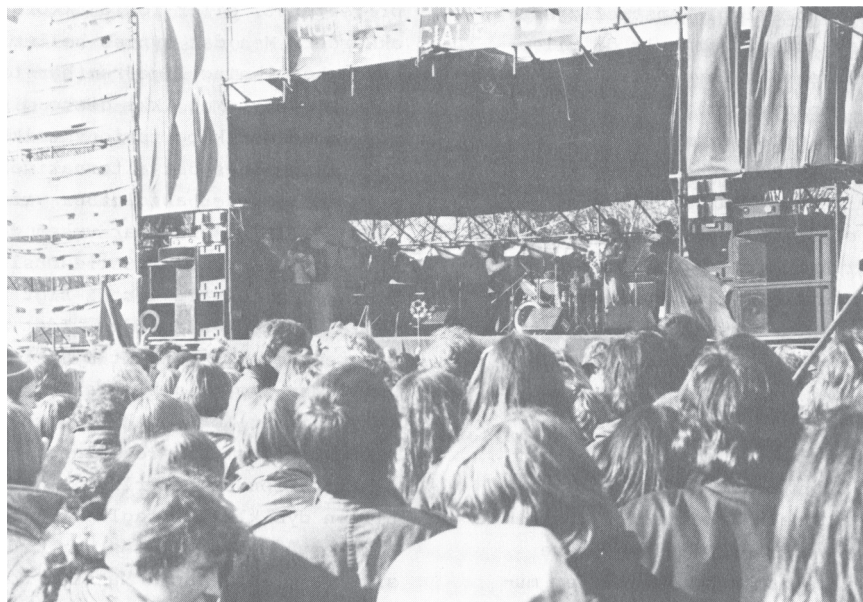
serter, måneders gratis-arbejde med at opøve et repertoire, den hårde konkurrence musikere imellem, den skæve kønsfordeling inden for rock- og jazzmusik - og meget mere. Men måske finder man forklaringen i den idealisme, som mange musikere har lagt til grund for deres udøvelse af musik. En idealisme, som har været årsagen til, at det til tider har været en dyd at være antiprofessionel musiker. Og for publikums vedkommende har der været tale om en uvilje mod at betale mere end en bajers penge for at høre musik. Venstrefløjens musik var jo politisk arbejde, og derfor skulle der ikke betales for det.

De første venstrefløjsgrupper, der forsøgte at leve af deres arbejde, blev mødt med megen skepsis. Var de ved at blive kommercielle og borgerlige? Den 11. 3. 77 kunne man f.eks. blandt Informations læserbreve finde følgende notits:

Fed musik, fede priser

Kære Troels Trier. To motormotelskonserter i Stakladen i Århus med en omsætning på 50.000 kr. (681 stole à ca. 40 kr. à 2 aftener), ca. en årsindtægt for en arbejdsløs.

"Fed musik" til "fede priser". Jeg formoder overskudet på ægte antikapitalistisk vis går til kassen for de arbejdsløses vel.

Jeg vil ikke her komme ind på regnskabet, men hen-vise til interviewet med Ole Trier, der tydeligt forklarer, hvordan svimlende beløb inden for musikerfaget hurtigt tynges af udgifter. Det, der er vigtigt her, er holdningen til musikerlønningerne. Om hvor meget (eller hvor lidt) man som venstre-fløjsband kan tillade sig at tage for at spille. Desværre har denne holdning til musikerlønninger også været udbredt blandt musikere selv.

Musikerlønninger har af denne grund holdt sig pænt under tariffen i venstrefløjssammenhænge og i det alternative rytmiske miljø. Det gælder for spillestederne, men først og fremmest i forbindelse med støttearrangementer. I kraft af de lave lønninger, har musikere betalt mange penge ind til politiske organisationer. Det er i det hele taget et temme-

ligt kildent spørgsmål, hvorvidt bands skal lade sig trykke lønmæssigt af hensyn til den politiske sag eller ikke. Politisk arbejde er jo gratisarbejde. (Modspil er også gratis arbejde). Hvis man vil ændre dette samfund til noget bedre, kan man ikke gøre det gennem de kommercielle og etablerede kanaler. De skal brydes! Men! Det er også politik at få musik anerkendt som et arbejde, som har en bestemt værdi (tarif). Og venstrefløjssbands er jo ikke primært dannet for at være politiske aktivister. I den sammenhæng er direkte politisk arbejde i en politisk organisation nok alligevel noget andet. Musik i venstrefløjssammenhænge bliver jo brugt som dansemusik og for at skabe atmosfære til arrangementerne. Og det er jo tit de samme bands, der spiller til forskellige støttearrangementer. Derfor er det urimeligt at denne type musikere

konsekvent skal trykkes lønmæssigt. Venstrefløjsorganisationerne må lære at forstå, at hvis de vil have gratis musik, så må de selv lave den. Bands skal betales med mindst minimumstariffen - mindre betaling er underbetaling. Og så er man med til at fastholde venstrefløjens musikere som løntrykkere og er med til at forhindre dem i at organisere sig i fagforening. Men det er selvfølgelig et problem i forhold til de, der er amatører og agter at forblive at være det. Det må være muligt at lave en ordning, som ikke kvæler amatørmusikken, men samtidig forhindrer dem i at optræde som løntrykkere. Hvis amatører vil ud på det professionelle marked, må de kræve tariffen. De politiske organisationer har jo i støttefestsammenhænge ikke kun satset på amatørbands - tværtimod. Derfor er det at spille til støttefest et professionelt arbejde for musikere. Et andet problem for venstrefløjens musikere og den alternative rytmiske musik som helhed er musikernes holdning til deres eget og hinandens arbejde.

Hvilken musik er bedst?

Blandt venstrefløjsmusikere, der synger politiske tekster, har det missionerende element været meget udbredt. Den politiske musik har været meget vigtig i kampen mod den fordummende kommercielle musik, den borgerlige klassiske musik og dens arvtagere - jazzen og fusionsmusikken. For en folkets kultur - hed det meget flot. Men det er efterhånden tydeliggjort, at den politiske musik ikke har forandret verden - endsige Danmark.

I fusionsmusikken har der hersket en lignende tendens til at ophøje sin egen musik til lov. Denne musik er kunst og virkelig musik. Al anden musik er dårlig! Enten fordi der er for få akkorder re-

præsenteret, eller forid akkorderne kun er grundakkorder. Men det syntes heller ikke som om den brede befolkning ligefrem har taget denne musikform til sig. Men ikke desto mindre har både den politiske musik og fusionsmusikken et publikum i det, der kaldes det alternative musikmiljø. Og det er et miljø, der absolut er værd at kæmpe for. Men deres fælles fjende har været den kommercielle musik. Og i den kommercielle musik finder man jo musikere som lønarbejdere i rigt mål. Det har givet nogle groteske slagsider. Idet man i politiske sangtekster har udtrykt sympati med lønarbejdernes kamp, men samtidig har rakkert ned på den samme gruppe inden for musikverdenen: studiemusikere, restaurationsmusikere, klassiske musikere osv. Denne situation er naturligvis absurd. Det har ført til en dyb kløft i faglig sammenhæng. Rytmske musikere på venstrefløjen har i det store hele holdt sig fra f.eks. Dansk Musiker Forbund, fordi det dels var en samling finkulturelle snobbende tarmvridere, og dels fordummede hyggemusikere, der sad der. Man kunne ikke li' dem, fordi de kunne finde på at spille sådan noget musik - og selvfølgelig også fordi negative vibes blev sendt den anden vej. Men mange musikere glemte, at det at spille politisk musik eller anden alternativ musik var et personligt valg, som man kunne tage, fordi man som regel fik sin indkomst et andet sted fra. Fordi man var amatør eller i hvert fald kun halvprofessionel. Man kunne ikke forstå, at musikere, der ville leve af deres arbejde, måtte vælge en musikform, som var kommerciel, og slet ikke at man kunne komme til at lide den kommercielle musik. Faren for musikernes faglige kamp ligger simpelthen i denne form for kulturradikalisme, der jo går ud på at sige, at f.eks. denne musikform er bedst, fordi den ændrer folks politiske bevidsthed, hvilket medfører, at folk begynder at kæmpe for et socialistisk samfund. Derfor skal al anden musik UD.

Man overser her, at folks musikforbrug er bestemt af deres arbejdssituation, familiesituation m.m. dvs. deres sociale placering i samfundet, og det er jo den, der først og fremmest skal laves om på. Man behøver ikke at være reaktionær, fordi man rives med af grupper som f.eks. ABBA eller Bee Gees. Det kan simpelthen være sådan, at det er dødlækkert at høre på, når man kommer hjem fra en lang arbejdsdag, ligesom det måske er lækkert at vaske sig med kommerciel rexona-sæbe fremfor alternativ uparfumeret kinesisk. Der er mange ting, der spiller ind her. Hvor mange folk lytter egentligt til teksterne, når de hører musik. Hvor mange folk er egentlig opdraget til at sidde på deres røv og lyt-

te, og hvilken musikform er man opdraget til. Det kan som mange gange nævnt ikke nytte noget at rakke ned på kulturformer, som tilhører de socialgrupper (arbejdere, funktionærer m.m.), man solidariserer sig med. I så fald udøver man en repressiv form for solidaritet. Og det kan heller ikke nytte noget at rakke ned på musikere, der er lønarbejdere. Tværtimod kan man lære af disse musikere og føre deres fagforeningskamp over i den alternative rytmiske genre og gøre det muligt for flere at leve eller delvis at leve af det. Til gengæld kunne man så tænke på at give musikerkampen en socialistisk saltvandsindsprøjtning.

Kim Helweg-Mikkelsen er musiker, musikstuderende ved Kbh.'s Universitet, timelærer i gymnasiet og medlem af Modspils redaktion.

EN ULV I FÅREKLÆDER

- om Land og Folk-festivalen og dobbeltmoral

af Kim Helweg-Mikkelsen

"Det kommunistiske dagblad skal aktivisere og organisere lønarbejdere, pensionister og unge under uddannelse til kamp for bedre levevilkår

(Festivalavisen, side 2)

Hvem betaler gildet ?

Igen i år arrangerede Land og Folk en gigantisk festival i Fælledparken i København, der fandt sted

lørdag den 25 og søndag den 26. august. Det meste af området fra Øster Allé til Rigshospitalet var inddraget og fyldt op med tribuner, telte, boder m.m. Arrangementet bestod af et supermarkedstigt udbud af politiske talere, musik og teater, salg af politisk materiale og salg af mad og drikke fra diverse boder. Et arrangement, man skulle tro, ville koste en svimlende sum penge. Man kan jo godt undre sig lidt over, hvordan et venstre-

VENSTREFLØJEN